

4. Verhouding van man en vrouw

Introductie

God heeft man en vrouw verschillend geschapen. Het is prachtig om die verschillen te ontdekken en te leren hoe man en vrouw elkaar nodig hebben en afgestemd zijn op elkaar. God wilde dat we elkaar zouden aanvullen en dat we samen een sterke en evenwichtige relatie zouden kunnen aangaan. Willen we ontdekken hoe we bedoeld zijn? Dan zullen we samen mooier, gezonder en sterker worden!

Wat zegt de Bijbel?

Man en vrouw verhouden zich tot elkaar, zoals Jezus zich tot zijn gemeente verhoudt.¹ Dat lezen we in Efeze 5:22-25: *Vrouwen, wees uw eigen mannen onderdanig, zoals aan de Heer, want de man is het hoofd van de vrouw, zoals Christus het Hoofd van de gemeente is; en Hij is de Behouder van het lichaam. Daarom, zoals de gemeente aan Christus onderdanig is, zo behoren ook de vrouwen in alles hun eigen mannen onderdanig te zijn. Mannen, heb uw vrouw lief, zoals ook Christus de gemeente liefgehad heeft en zich voor haar heeft overgegeven.*

In dit stuk wordt de man als hoofd van zijn vrouw gepresenteerd. Hiermee wordt geen waardeoordeel gegeven over man of vrouw. Man en vrouw zijn allebei evenveel waard voor God, ook al vervullen ze een verschillende rol op aarde. De vergelijking wordt gemaakt met Jezus, die het Hoofd van zijn gemeente is. Ook hierin schuilt geen waardeoordeel. God de Vader heeft zijn Zoon Jezus en de gemeente lief met één en dezelfde liefde.² We kunnen er dus vanuit gaan dat God ook man en vrouw lief heeft met dezelfde liefde.

Op het eerste gezicht lijkt er in Efeze 5 sprake te zijn van overheersing. De man heerst over de vrouw. Maar dat is niet wat hier gezegd wordt. In Efeze 5:21 staat namelijk dat we elkaar als broeders en zusters in het geloof allemaal onderdanig moeten zijn. Dat laat geen ruimte voor overheersing.

Ten tweede wordt de man opgeroepen om zichzelf net als Jezus op te offeren voor zijn vrouw. Dit gaat niet over overheersing, maar over dienend leiderschap. De man geeft leiding aan zijn vrouw en zijn gezin om hen zoveel mogelijk tot bloei te laten komen. Hiervoor rust de hoge roeping op hem om zijn eigen belangen aan de kant te zetten voor die van zijn vrouw en kinderen. Hij heeft de leiding over zijn gezin, maar dat is niet bedoeld voor zijn eigen plezier. Hij draagt namelijk ook een hogere verantwoordelijkheid. Hij zal verantwoording aan God moeten afleggen over hoe het zijn vrouw en gezin is vergaan.

Ten derde wordt de man niet opgeroepen om de vrouw onderdanig te maken, maar wordt de vrouw opgeroepen om zich onderdanig op te stellen. Het is geen afgedwongen of zelfs maar gevraagd gezag van de man. Het is een gezag dat vrijwillig door de vrouw aan de man wordt toegekend. De vrouw zelf kiest ervoor om zich onderdanig naar haar man op te stellen. Dit betekent dat zij hem de ruimte biedt om priester van zijn gezin te kunnen zijn. Zij kiest ervoor om die ruimte niet zelf in te nemen.

Anderzijds wordt de vrouw ook niet opgeroepen om zelfopoffering van de man te eisen of te vragen. De man wordt opgeroepen om zichzelf op te offeren voor zijn vrouw. Het is een vrijwillige zelfopoffering van de man, omdat hij van zijn vrouw houdt. Net zoals Jezus zichzelf vrijwillig overgaf voor zijn gemeente, zo zal de man vrijwillig zijn eigen belangen aan de kant zetten voor die van zijn vrouw en zijn gezin. Alleen zo zal Hij Jezus in zijn relatie weerspiegelen.

We zien dat deze twee kanten van de medaille samen opgaan. Ze zijn beiden nodig voor evenwicht. Als de man zijn liefde en opoffering voor de vrouw laat blijken, dan zal de vrouw eerder geneigd zijn om haar man te respecteren en hem het gezag toe te vertrouwen. En als de vrouw respect toont voor haar man en hem het gezag toekent dat hem toekomt, dan zal de man eerder geneigd zijn om zijn vrouw lief te hebben en zichzelf voor haar op te offeren.

Er zijn altijd twee partijen nodig voor deze gezonde dynamiek. Als één van beiden de zaak saboteert, dan werkt het niet goed. Dan levert dat wrange vruchten op voor beide partijen. Toch blijft de oproep van Efeze 5 staan, zelfs als je partner zijn of haar gedeelte niet vervult. Hoe moeilijk ook, het begint bij jezelf. Jij zult een keuze moeten maken om je positie te vervullen. De rest ligt bij je partner en bij God.

Wat leren wij?

We leren hieruit dat onderdanigheid van de vrouw en zelfopoffering van de man als een paar met elkaar samenwerken. Dit is de dynamiek die God bedoelt heeft voor man en vrouw. Het gaat daarbij niet om jezelf in de eerste plaats, maar juist om de ander.

Mooi om te zien is dat het Bijbelse principe helemaal aansluit bij de verschillen tussen man en vrouw. Mannen zijn van nature meer gevoelig voor het ontvangen van respect en waardering. En vrouwen zijn van nature meer gevoelig voor het ontvangen van liefde en gekoesterd worden. Natuurlijk willen we allemaal liefde en respect ontvangen, maar als je kijkt naar wat het zwaarst weegt, dan zie je daar in grote lijnen een verschil tussen man en vrouw naar boven komen.

Het blijft altijd en wisselwerking. Als mannen hun vrouwen koesteren en liefhebben, zullen zij meer geneigd zijn hun man respect te geven. En als vrouwen hun mannen met respect behandelen, zullen zij meer geneigd zijn om te koesteren en lief te hebben. Ook moet hierbij opgemerkt worden dat de ene man de andere niet is en de ene vrouw de andere niet. De verhoudingen liggen in ieder huwelijk toch weer nets iets anders. Zolang de Bijbelse principes gevolgd worden en de man het hoofd van de vrouw is, is er in de concrete uitwerking daarvan ruimte en zal dit van relatie tot relatie verschillen.

Bijbelteksten

1. Verhouding man en vrouw: Efeze 5:22-33, 1 Timotheus 3:4, 1 Petrus 3:1-7
2. Eenheid Jezus en gemeente: Johannes 17:21-26

Studiemateriaal

Johnson, S. (2018). *Met jou en God verbonden*. Kosmos Uitgevers.